

CUPRINS

ABREVIERI.....	5
INTRODUCERE.....	7
1. DELIMITĂRI PRELIMINARE PRIVIND EUROPA.....	9
1.1. Europa. Perspective interdisciplinare.....	9
1.1.1. Europa. Delimitări terminologice.....	9
1.1.2. Europa. Perspectiva geografică.....	10
1.1.3. Europa. Perspectiva politică.....	10
1.1.4. Europa. Perspectiva economică.....	11
1.1.5. Europa. Perspectiva culturală.....	12
1.1.6. Europa. Perspectiva juridică.....	12
1.2. Valorile comune în Europa.....	13
1.3. Coordonate instituționale în Europa. Organizațiile interguvernamentale europene cu activitate în domeniul drepturilor omului.....	14
1.4. Valorile Uniunii Europene.....	15
1.5. Sediul materiei drepturilor omului în cadrul normativ al Uniunii Europene.....	16
2. DREPTUL INSTITUȚIONAL AL UNIUNII EUROPENE ȘI DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI.....	18
2.1. Instituțiile Uniunii Europene cu atribuții în domeniul drepturilor omului.....	18
2.1.1. Curtea de justiție a Uniunii Europene (Comunității Europene) – pionierul al garantării drepturilor fundamentale în cadrul Uniunii Europene.....	18
2.1.2. Celelalte instituții europene care desfășoară activități în domeniul protecției drepturilor omului.....	24
2.1.2.1. Consiliul European.....	24
2.1.2.2. Parlamentul european.....	30
2.1.2.3. Comisia Europeană.....	32
2.1.2.4. Consiliul Uniunii Europene.....	33

2.1.3. Acțiunea comună a instituțiilor europene în temeiul art. 7 al Tratatului privind Uniunea Europeană.....	34
2.2. Organele consultative care desfășoară activități în domeniul drepturilor omului.....	35
2.2.1. Comitetul Economic și Social European (CESE).....	35
2.2.2. Comitetul regiunilor.....	38
2.2.3. Banca Europeană de Investiții	38
2.3. Organismele instituționalizate ale Uniunii Europene specializate în domeniul protecției drepturilor omului	38
2.3.1. Ombudsmanul European.....	38
2.3.2. Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	40
2.3.3. Comitetul European pentru Protecția Datelor.....	41
2.4. Agenții specializate în domeniul protecției drepturilor omului	43
2.4.1. Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE (ADF).....	43
2.4.2. Institutul European pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați	46
2.4.3. Comitetul consultativ pentru egalitatea de șanse între bărbați și femei	47
2.5. Agenții care desfășoară activități în domeniul drepturilor omului	48
2.5.1. Oficiul European de Poliție/ Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol).....	48
2.5.2. Unitatea Europeană de Cooperare Judiciară/ Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust)	51
2.5.3. Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operaționale la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene (Frontex).....	54
3. DREPTUL NORMATIV AL UNIUNII EUROPENE ȘI DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI.....	57
3.1. Dreptul primar al Uniunii Europene	57
3.1.1. Tratatul Uniunii Europene.....	57
3.1.1.1. Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE)	57
3.1.1.2. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).....	59

3.1.2. Tratatul de la Lisabona. Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene	59
3.2. Dreptul secundar al Uniunii Europene	60
3.2.1. Directive	60
3.2.2. Regulamente	61
3.2.3. Decizii.....	64
4. CARTA DREPTURILOR FUNDAMENTALE ALE UNIUNII EUROPENE	66
4.1. Clarificări conceptuale: drepturile omului – drepturi fundamentale	66
4.2. Perspectivă diacronică asupra Cartei drepturilor fundamentale	66
4.3. Importanța Cartei drepturilor fundamentale în ansamblul actelor normative regionale și internaționale specializate în materia drepturilor omului.....	68
4.3.1. Originalitatea Cartei drepturilor fundamentale.....	68
4.3.2. Indivizibilitatea drepturilor.....	69
4.3.3. Optimizarea drepturilor omului	69
4.4. Conținutul Cartei drepturilor fundamentale.....	70
5. DREPTUL MATERIAL AL UNIUNII EUROPENE ȘI CONSILIULUI EUROPEI ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI – ANALIZĂ GENERALĂ COMPARATIVĂ. PREMIZĂ ESENȚIALĂ A ADERĂRII UNIUNII EUROPENE LA CONVENȚIA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI	218
5.1. Convergențele normative și jurisprudențiale sistemului european de protecție a drepturilor omului.....	218
5.1.1. Principii directoare.....	218
5.1.1.1. Principiul aplicării directe.....	218
5.1.1.2. Principiul priorității	219
5.1.1.3. Principiul subsidiarității.....	219
5.1.1.4. Marja națională de apreciere.....	220
5.1.1.5. Principii <i>jus commune europeum</i>	221
5.1.2. Caracteristicile sistemului european de protecție a drepturilor omului.....	222
5.1.2.1. Reformarea sistemului european	222

5.1.2.1.1. Sistemul Convenției europene a drepturilor omului	222
5.1.2.1.2. Sistemul Uniunii Europene	223
5.1.2.2. Interacțiunea complementară pozitivă normativă	226
5.1.2.2.1. Domeniul de aplicare <i>ratione materiae</i>	228
5.1.2.2.1.1. Drepturi directe și drepturi indirecte	228
5.1.2.2.1.2. Generații de drepturi	228
5.1.2.2.1.3. Distincția drepturi – principii	229
5.1.2.2.1.4. Relații neantagoniste între drepturi	229
5.1.2.2.3. Domeniul de aplicare <i>ratione personae</i>	230
5.1.3. Nivelul echivalent de protecție	231
5.1. Divergențele normative și jurisprudențiale ale sistemului european de protecție a drepturilor omului	234
5.1.1. Divergențe conceptuale	234
5.2.2. Divergențe de drept material al drepturilor omului	236
5.2.2.1. Divergențe de drept material al drepturilor omului manifestate în temeiul aceluiași act normativ	236
5.2.2.2. Divergențe de drept material al drepturilor omului manifestate în temeiul a mai multor acte normative	236
5.2.2.3. Divergențe de drept material al drepturilor omului manifestate în temeiul a mai multor acte normative care reglementează drepturile omului	236
5.2.2.4. Divergențe de drept material al drepturilor omului manifestate în temeiul unor acte normative din domeniul drepturilor omului și a altora din cadrul dreptului european	236
5.3. Divergențe de drept procesual al drepturilor omului	238
5.4. Tehnici de rezolvare a conflictelor	239
6. ADERAREA UNIUNII EUROPENE LA CONVENȚIA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI	241
7. POLITICA EXTERNA A UNIUNII EUROPENE ȘI DREPTURILE OMULUI	245
BIBLIOGRAFIE GENERALA	257